

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 621

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 9 juni 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Voorsprongfonds Hoger Onderwijs - Werkingskosten (2)

Op 26 februari 2021 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de visienota 'Voorsprongfonds Hoger Onderwijs'. De visienota gaf aan dat er 60 miljoen euro zou worden gereserveerd voor een "Voorsprongfonds dat ons hoger onderwijs digitaler, flexibeler en eigentijdser zal maken en ons op vlak van onderwijs blijvend tot de Europese top zal doen behoren".

Deze doelstelling werd in de nota gekoppeld aan drie speerpunten:

1. De uitbouw van een Vlaams opleidingsportfolio dat toekomstbestendig en wendbaar is.
2. Levenslang leren binnen het hoger onderwijs verder uitbouwen.
3. Volop inzetten op digitale onderwijsvormen.

Op 9 juli 2021 keurde de Vlaamse Regering vervolgens een 'Oproep tot het indienen van een voorstel tot het bekomen van een projecttoelage in het kader van het Voorsprongfonds' goed, die door de onderwijsminister werd gelanceerd.

In het oproepdocument zelf werd bevestigd dat hiervoor - in het kader van het Europees plan voor Herstel en Veerkracht en het plan Vlaamse Veerkracht - 60 miljoen euro zou worden ingezet: 59,1 miljoen euro waar de instellingen voor hoger onderwijs een beroep op zouden kunnen doen en 900.000 euro als 'werkingskost overheid'.

Over die 'werkingskost overheid' zegt het document: "Om de werkingskost van het geheel van het Voorsprongfonds te kunnen dragen, wordt er nog een beperkt bedrag voorzien, dat beheerd wordt door de overheid."

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 446 van 17 maart 2023 stelt de minister hierover: "De 'werkingskost overheid' is enerzijds ingezet voor de werking van de jury die de ingediende projecten beoordeeld heeft en is anderzijds toegewezen aan een auditbureau in functie van ondersteuning bij de financiële controle van de projecten. Daarbij werden concrete tools, praktische handleidingen en werkafspraken uitgewerkt waarmee de instellingen hun financiële rapportering zo efficiënt mogelijk kunnen voorbereiden om zo aan de Europese rapporteringsverplichtingen te voldoen. Op deze manier wordt de planlast bij de instellingen zo veel als mogelijk beperkt." (eigen onderlijning)

Graag alle data in Excel beschikbaar stellen.

1. In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 529 van 5 mei 2023 stelt de minister dat de kostprijs van de jury 20.825 euro bedraagt en de kostprijs voor het auditbureau geraamd is op 131.000 euro (excl. btw). Dat betekent dat er nog een budget over is van ruim 700.000 euro.
 - a) Kan de minister inzicht geven in dat resterende budget?
 - b) Graag een detailoverzicht van alle kosten alsook van de geraamde kosten die binnen de 900.000 euro werkingskost overheid vallen, met vermelding van elke kostenpost.
2. De minister geeft in zijn antwoord op mijn eerdere vraag aan dat het budget 'werkingskost overheid' Voorsprongfonds voornamelijk zal worden aangewend ter ondersteuning tijdens de eigenlijke controlewerkzaamheden op de besteding van de middelen.
 - a) Kan de minister meer duiding geven bij 'de ondersteuning tijdens de eigenlijke controlewerkzaamheden op de besteding van de middelen'? Wat zijn de bijhorende kosten, per post, op dit vlak?
 - b) Graag een overzicht van de verdeling van taken en budgetten tussen de opgenomen opdrachten door de administratie en de taken opgenomen door externen.
3. Plant de minister het volledige budget 'werkingskost overheid' te spenderen?

Zo ja, graag duiding hierbij.

Zo niet, welk budget plant de minister over te hebben en wat is hij daarmee van plan?
4. In het kader van de procedure bij beoordeling stelt de minister dat in de praktijk elk jurylid de projecten van vier of vijf instellingen diende te beoordelen.
5. Werd nadien een gemeenschappelijke procedure vooropgesteld zodat gelijke projecten een gelijkwaardige beoordeling kregen? Zo ja, hoe verliep dat concreet?
6. De minister gaf aan dat het uitgewerkte rapporterings- en controlekader grotendeels de controleprocedures volgt die gangbaar zijn bij Europese projecten. De stuurgroep nam bij de instellingen, volgens het antwoord, de last om de Europese en Vlaamse verplichtingen te vatten weg.
 - a) Kan de minister aangeven waar het rapporterings- en controlekader verschilt van de gangbare procedures?
 - b) Waarom werd die keuze gemaakt?
 - c) Kan de minister een inschatting geven welke plan- of werklastvermindering daarvoor voor de instellingen gerealiseerd werd? Welke lasten zullen exact voor de hogeronderwijsinstellingen worden verminderd?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 621 van 9 juni 2023

van **BRECHT WARNEZ**

1. a) Het resterende budget wordt geraamd op 748.175 euro.
- b) Zoals reeds aangegeven in het antwoord op vraag SV 446 van 17 maart en in het antwoord op vraag van SV 529 van 5 mei 2023, werd 'werkingskost overheid' enerzijds ingezet voor de werking van de jury die de ingediende projecten beoordeeld heeft en anderzijds toegewezen aan een auditbureau in functie van ondersteuning bij de financiële controle van de projecten.

Het gaat om volgende kosten:

Kost jury	20.825 euro
Kost auditbureau (raming)	131K euro exclusief btw

2. a) Reeds in het antwoord op vraag SV 529 van 5 mei 2023 werd aangegeven dat deze ondersteuning bestaat uit de ontwikkeling van verschillende hulpmiddelen die het de instellingen gemakkelijker moeten maken om aan de Europese rapporteringsverplichtingen te voldoen. De opdracht ten aanzien van het audit kantoor werd als volgt omschreven:
 1. De nodige tools, handleidingen, werkafspraken uitwerken op basis waarvan de samenwerking tussen Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, de regeringscommissarissen, het departement Onderwijs en Vorming én de instellingen vorm kunnen krijgen, met uitzondering van de controlehandleiding. Hiertoe behoren eveneens de voorbereidende activiteiten voor de stuurgroep Voorsprongfonds die finaal de inhoudelijke resultaten zal moeten koppelen aan de financiële incentives, evaluaties en afrekeningen.
 2. De uitvoering van de controletaken die in het beheers- en controlesysteem werden toegewezen, inclusief het verzamelen en beoordelen van verantwoordingsstukken;
 3. Op basis van de controles, de globale financiële rapportering in het eindrapport voorbereiden voor de stuurgroep;
 4. De communicatie verzorgen naar alle betrokken instanties (Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, regeringscommissarissen, departement en instellingen) over de controleactiviteiten.Daartoe ontwikkelden zij onder meer een kostenmanual met financiële criteria, een model voor financiële eindrapportering en een controlemanual voor de financiële indevaluatie.
 - b) zie antwoord op vraag 1. b) en 2. a).
3. Neen. Vanuit een goed huisvaderschap worden de beschikbare middelen enkel ingezet waar nodig en worden taken zo veel als mogelijk door de administratie zelf opgevangen.

4. De volksvertegenwoordiger nam hier geen vraag op.
5. Om een gelijke beoordeling te voorzien voor alle projecten, werden volgende maatregelen genomen:
 - de evaluatiecriteria werden vooraf vastgelegd door de Vlaamse Regering;
 - er werd een handleiding voorzien voor alle juryleden;
 - de werking van de jury werd voor de vergaderingen toegelicht aan de juryleden door de voorzitter;
 - de voorzitter en secretaris hebben alle juryvergaderingen bijgewoond;
 - de verdeling van de juryleden gebeurde evenwichtig, naar expertise toe, en er werd ook rekening gehouden met eventuele onverenigbaarheden;
 - de scoretabel werd als instrument ingevoerd ter ondersteuning van de juryleden maar ook om een gelijkvormige input van de juryleden te bevorderen én om de zekerheid te geven dat alle projectaanvragen op alle evaluatiecriteria werden beoordeeld;
 - projecten die een negatief oordeel zouden ontvangen na de tweede ronde, werden nogmaals door alle juryleden samen beoordeeld.
6. a-b) Bij Europese projecten is het gangbaar dat het enkel rechtstreekse subsidies betreft van Europa aan de instellingen waarbij het controlekader bijgevolg volledig door Europa wordt vastgelegd. Bij het Voorsprongfonds betreft het Europese middelen waaraan ook nog middelen vanuit Vlaanderen zijn toegevoegd om te verdelen aan de hogeronderwijsinstellingen, waarbij het rapporterings- en controlekader finaal door de Vlaamse administratie is uitgetekend rekening houdend met de Europese én de Vlaamse context. Dit heeft automatisch tot gevolg dat specifieke accenten zijn gelegd waarin beperkt wordt afgeweken van de gangbare controleprocedures. Inzake rapporteringskader is er bijvoorbeeld de ESR-kwartaalrapportering vanwege de hogeronderwijsinstellingen waarbij de aanwending van de middelen op kwartaalbasis wordt opgevolgd in relatie tot de Vlaamse begroting. De Europese rapporteringsverplichtingen in functie van de vooropgestelde mijlpalen zijn dan weer projectspecifiek voor het Voorsprongfonds.

Er is hoe dan ook onder meer via VLIR en VLHORA afgestemd met de verschillende belanghebbenden om het uitgewerkte rapporterings- en controlekader maximaal te conformeren met de gangbare controleprocedures en om een maximale gedragenheid te creëren.

- c) De concrete plan- of werklastermindering is onmogelijk te becijferen, want sterk uiteenlopend al naargelang de instelling, het aantal projecten per instelling en de omvang van deze projecten.

Zoals reeds aangegeven in het antwoord op vraag SV 529 zijn de geleverde inspanningen in het kader van planlast voornamelijk gericht op een planlastvermindering bij de financiële en inhoudelijke controle na afloop van de Voorsprongfondsprojecten. Dit komt eerst en vooral tot uiting in de gekozen controleaanpak. Overeenkomstig de nota aan de Vlaamse Regering dd. 30/04/2021 (VR 2021 3004 DOC.0480/1BIS) is met het oog op een aanvaardbare werklastermindering gekozen voor een proportionele beheers- en controlestrategie, waarbij als uitgangspunt in de financiële controle alle projecten globaal worden gereviseerd, maar slechts één project per instelling voorwerp zal zijn van een integrale steekproefcontrole.

Daarnaast zijn er inzake verantwoording van de gerapporteerde kosten een aantal aspecten waar wordt ingezet op werklastermindering. De verantwoordingsstukken moeten na afronding van het betrokken project beschikbaar worden gehouden voor toezichthoudende instanties. Indien de verantwoordingsstukken via het

boekhoudpakket digitaal bewaard worden per projectcode en aldus eenvoudig raadpleegbaar zijn, hoeft geen afzonderlijk dossier van verantwoordingsstukken worden samengesteld. Inzake verantwoording van de bestede arbeidstijd wordt de keuze gelaten tussen tijdsregistratie en taakstellingsfiches.

Met de uitgewerkte tools, handleidingen en werkafspraken zijn de instellingen bovendien tijdig op de hoogte van de verantwoording die zal worden gevraagd en van de controlemethodiek. Ze bieden een concreet kader voor de eenduidige uitvoering en evaluatie van de Voorsprongfondsprojecten. Door vooraf en tijdig de nodige richtlijnen en sjablonen ter beschikking te stellen van de instellingen zijn proactief heel wat vragen beantwoord en bijgevolg kopzorgen bij de instellingen weggenomen over de wijze waarop ze dienen te conformeren aan de voorwaarden en verplichtingen vanuit Vlaanderen en Europa.